

**БНР, Програма “Хоризонт”, „12+3“,
1 декември 2014 г.**

Бисер Петков: НОИ вече издава уникални номера на болнични листове

Водеща: От днес лекарите и лечебните заведения следва да се регистрират като потребители на е-услугите, предоставяни от Националния осигурителен институт. Това се налага заради стартирането на електронния регистър на болничните листове от 1 януари 2015 г. От тази дата болничните, издадени върху старите бланки, ще бъдат невалидни. Това предупреждават от НОИ. Сега в „12 плюс 3” ще разговаряме с управителя на НОИ г-н Бисер Петков. В студиото е Цветелина Стоянова.

Цветелина Стоянова: Здравейте г-н Петков.

Бисер Петков: Добър ден.

Цветелина Стоянова: Г-н Петков вече готови ли сте на прага на този регистър и неговото начало като съществуване?

Бисер Петков: Да. НОИ е готов и вече издава уникалните номера. Мога да кажа като статистика, че допреди 20 мин., преди началото на разговора ни, вече са регистрирани 17 потребители. Това са лечебни заведения и са издадени 1100 броя уникални номера на болнични листове, те са поискани и получени съответно от 5 лечебни заведения. Така че, системата вече работи.

Цветелина Стоянова: Преди да продължим с подробностите и въпросите към Вас, да чуем заедно репортажа от Враца, който направи кореспондентката ни Ива Антонова.

Репортаж

Ива Антонова: *Като етап от подготовката на електронните болнични от днес вече са достъпни уникалните кодове, с които трябва да се сдобият медицинските лица и заведения, които издават този вид документи. С новите изисквания е запозната и д-р Господинка Дочева, личен лекар с много пациенти.*

д-р Господинка Дочева: *В момента чисто теоретична подготовка имаме. Все още програмите ни не са пригодени да изпращаме болничните по електронен път. Всеки един от лекарите, които имат право да издават болнични, ще имат индивидуални кодове, които от 1 декември вече ще бъдат ясни. А след Нова година считано от 1 януари 2015 г. с шест месечен gratuitен период ще може да се работи и на хартиен носител и на електронен. След шестия месец ще бъде изцяло на електронно обслужване тази система.*

Ива Антонова: *За електронно издаване на болничните се готвят и в медицинските заведения. д-р Антонио Георгиев е управител на две големи лечебни звена.*

д-р Антонио Георгиев: *Аз лично като всяко нововъведение съм притеснен. Но смятам, че това което НОИ прави, давайки gratuitен период от шест месеца, ще бъде достатъчно да направим една добра организация. Първо, трябва да имаме електронни подписи. Ние и сега ги имаме за Здравната каса, но ще трябва да бъдат актуализирани. Второ, във нашия софтуер, с който обработваме, ще трябва да имаме нов софтуер за болничните листа. Ясно е, че с компютър по-бързо ще бъдат изпринтвани болничните, отколкото да ги пишем на химикалка, така че бумащината ще намалее.*

Ива Антонова: Издаването на болничните по електронен път ще има положителен ефект, въпреки затрудненията около организацията, смята д-р Георгиев.

д-р Антонио Георгиев: За нас е едно голямо предизвикателство тази административна промяна. Въпреки това, смятам, че ефектът ще бъде троен. От една страна работодателите, т.е. болниците, няма да посещават на място НОИ. От друга страна НОИ ще направят една голяма икономия от административни разходи и накрая чрез електронното пътуване на болничните листа пациентите ще получават много по-бързо средствата си.

Ива Антонова: Предимствата на електронните болнични отчита и д-р Дочева.

д-р Господинка Дочева: Това е нововъведение, с което сме подготвени успешно да се справим. Смятаме че то ще бъде в полза на по-бързо обслужване на клиентите, скъсяване на чакането и на изплащането на болничните.

Цветелина Стоянова: Така, г-н Петков чухте. Вие казвате, че сте напълно готови. Лекарите и болниците почти. Имат някакви притеснения. Ще стигне ли времето, за да получат всички своя код, с който да вкарват данни от болничните във вашия регистър?

Бисер Петков: Да, защото първата предпоставка, за да се получат тези уникални номера е съответно лицето да се регистрира като потребител на услугите на НОИ. Този процес ще протича, надявам се, с нарастваща интензивност през месец декември. Едната възможност да се получат тези уникални номера е да се регистрират лекарите чрез съответния квалифициран електронен подпис, валидно удостоверение трябва да имат за това в уеб-приложението, което вече е на страницата на НОИ и е активно. Това става сравнително бързо и съответно бързо след заявяване на необходимите уникални номера се получава удостоверение за получени такива номера. Тези от лекарите и от лечебните заведения, които нямат такава готовност да се регистрират като потребители на електронните услуги на НОИ, могат да получат уникални номера като посетят съответното териториално поделение на НОИ, където на място ще им бъдат издадени уникални номера.

Цветелина Стоянова: Смятате ли, че ще има лекари и лечебни заведения, които ще кажат след 1 януари: „Ние не сме разбрали” и „Не успяхме да се справим със софтуера, който трябва да качим”?

Бисер Петков: Правим възможното, включително и чрез вашето предаване, да информираме всички заинтересовани лица за тази промяна, която настъпва. Както беше споменато и в репортажа, в наредбата, която регламентира представянето на данни от болничните листове в електронния регистър на НОИ, фигурира един преходен шестмесечен период, който да позволи съответно задължените лица - това са органите на медицинската експертиза, да се подготвят и да изпълняват това нормативно задължение, още повече, както стана ясно и от разговора, осъзнават се предимствата на тази промяна.

Цветелина Стоянова: Вие колко по-бързо ще можете да изплащате болничните, от колкото в момента? Правили ли сте такива сметки?

Бисер Петков: Ние вече заявихме, че след като системата заработи в пълния си вид, защото електронното подаване на данните от болничните листове е само първият етап от един процес, който през 2015 г. ще има втори етап, когато завърши изцяло, т.е. наред с електронизирането на връзката между лекарите и НОИ, се електронизира

обменът на данни между осигурителите, т.е. работодатели, осигурители и самоосигуряващи се лица и НОИ, тогава вече ще можем да говорим и да очакваме в пълна степен резултатите от този процес.

Цветелина Стоянова: Искате да кажете, че напълно готовият електронен болничен лист ще заработи от средата на годината. Така ли е?

Бисер Петков: Искам да уточня. От 1 януари е в сила електронното подаване на болничните листове, което е задължение на органите на медицинската експертиза, т.е. данните ще постъпват по електронен път или в рамките на шестмесечния gratuitен период ще могат да бъдат подавани на хартиен или електронен носител в териториалните поделения на НОИ. Същевременно през 2015 г. върви подготовка за електронизиране на обмена на данни между осигурителите и НОИ. Защото, знаете, че за да се прецени и изплати обезщетението за временна неработоспособност са необходими не само данните от болничните листове, но и тези за статуса на лицето като осигурено, които се подават от работодателите.

Цветелина Стоянова: Ще успеете ли през 2015 г. и с това?

Бисер Петков: Готвим се и съответно успяхме да участваме и да получим одобрен проект по линия на Оперативна програма административен капацитет. Вече е стартирана обществена поръчка за избор на изпълнител за изграждане и внедряване на такава система за обмен на данни между осигурителите и НОИ. Така че, се надявам този процес да върви. Нашите амбиции са до края на 2015 г. да бъде завършен и след като и за тази част от веригата се въведе електронен обмен, може да очакваме в пълен обем ползите от този проект.

Цветелина Стоянова: С очаквани законодателни промени, които трябва да се приемат от парламента разбира се, вие ще имате правото да санкционирате неизрядните лечебни заведения и лекари, които забавят въвеждането на данните от болничните листове във вашия регистър. Как ще можете да ги контролирате и санкционирате?

Бисер Петков: Това е едно предложение в Преходните и заключителните разпоредби на Проекта на Закона за бюджета на ДОО за следващата година, с които се предлага в Закона за здравето да бъде предвидено компетентност на контролните органи на НОИ да могат да издават актове за административни нарушения в случай, че задължени лица не са изпълнили задължението си да предоставят данни в електронния регистър на НОИ и по този начин са възпрепятствали съответното обезщетение.

Цветелина Стоянова: Простичко казано, ако забавят информацията в какъв срок ще можете да ги санкционирате?

Бисер Петков: Това ще зависи от окончателно приетия текст. Аз казвам, че за момента има предложение, което ако има такива забавяния да не страдат бенефициентите на тези плащания.

Цветелина Стоянова: Да, това са хората, които боледуват и майките с обезщетение за раждане и отглеждане на малко дете.

Бисер Петков: Точно така.

Цветелина Стоянова: Г-н Петков, днес правителството одобри проектобюджета на ДОО и той отива в парламента. Там ще се решава дали възрастта за пенсия ще се вдига с два или с четири месеца, каквито са предложенията. Но при вас са сметките все пак. Какъв ще е ефектът при тези два варианта върху бюджета на ДОО и колко хора по-малко биха се пенсионирали?

Бисер Петков: Проектът на Закона за бюджета на ДОО на този етап е разработен на базата на действащото законодателство, а то предвижда от 1 януари догодина възрастта и стажът да се увеличат с по 4 месеца. Наистина, съществува и предложение тази стъпка на увеличение да бъде по-малка. Нашите разчети показват, че ако вместо с 4 месеца, нарастването на възрастта и стажа от началото на 2015 г. бъде с по 2 месеца, това ще доведе до около 6500 повече нови пенсионери, в сравнение с по-голямата стъпка, а като финансово изражение това ще бъдат около 15 милиона повече разходи за пенсии в бюджета за 2015 г.

Цветелина Стоянова: А майките, ако се възприеме от парламента за тях да се взима предвид 24 месеца назад дохода им, за да се изчисли размера на обезщетението. Какъв ще е ефектът при тях? С колко ще намалее обезщетението им?

Бисер Петков: Тук искам да направя уточнение, че промяната в стойността на референтния период влияе индивидуално, в зависимост от осигурителната история на даденото лице. Но средно очакванията, ако се увеличи референтният период с шест месеца ще доведе до намаляване на паричните обезщетения. Нашите сметки са, че за около 50 хиляди реципиента общото намаление за цялата година ще е от порядъка на 6 млн. лева.

Цветелина Стоянова: 6 млн. лв. биха били спестени и не биха отишли при майките.

Бисер Петков: Това са нашите разчети, които предварително са направени.

Цветелина Стоянова: Последен въпрос. Колко ще спестите от това, че няма да плащате втората инвалидна пенсия на хора, които биха пожелали да я имат след Нова година?

Бисер Петков: Ако това предложение бъде прието от парламента и стане законова мярка. При положение, че средно годишно такава социална пенсия за инвалидност като втора пенсия, т.е. в непълнен размер, а 25 % от пълния размер, получават около 25 хил. лица. Това означава, че годишният разход за тези лица е около 7 300 000 лв.

Цветелина Стоянова: Тоест толкова ще бъдат спестени. Благодаря Ви.